

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning vid Freinetskolan
Mimer i Norrtälje kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Freinetskolan Mimer avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning, men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Freinetskolan Mimer i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9–10 och 34 §§, 4 kap. 4–7 §§ skollagen

Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Freinetskolan Mimer leder och styr skolans utveckling i hög utsträckning. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa och elever samt observationer, inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Rektorns uppföljning och analys

Rektorn följer kontinuerligt och på varierade sätt upp och analyserar skolans kunskapsresultat, undervisningens genomförande, hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen och lärares förutsättningar. Exempelvis använder rektorn en analysmodell där arbetslagen i ett tidigt skede analyserar resultat utifrån ett stort antal frågor. Arbetslagens analyser utgör tillsammans med ledningsgruppens analyskonferenser och enkäter samt statistik från Skolverket och Skolinspektionen underlag till rektorns uppföljningar. Utöver detta genomför rektorn systematiska observationer av undervisningen med efterföljande återkoppling till varje lärare utifrån forskningsbaserade kriterier.

Rektorn fattar beslut om utvecklingsinsatser och resursfördelningen, vilka har en tydlig koppling till de behov som har identifierats. I syfte att öka kvaliteten på undervisningen har rektorn säkerställt att samtliga lärare får kompetensutveckling inom området undervisningsstrategier. I detta ingår även att lärare arbetar med området i det kollegiala lärandet utifrån gemensam litteratur. De beslutade insatserna följs återkommande upp genom möten med ämnesteam, genom grupputvecklingssamtal samt i skolans pedagogiska utvecklingsgrupp. Rektorn gör även vid behov förändringar i organisationen utifrån den uppföljning och analys som genomförs. Ett exempel på detta är att rektorn i årskurs 1 har identifierat ett behov av tvåläraresystem i ämnena svenska och matematik. Effekterna av

denna insats är dels att elever upplever att de får mer hjälp, dels att studieron förbättrats. Därutöver fördelar rektorn personella resurser utifrån de behov som framkommer genom en tät dialog med skolans biträdande rektor samt den ekonomiskt ansvariga personen. Utifrån ett brett underlag baserat på lärarnas information, elevhälsans observationer samt skolans samtliga åtgärdsprogram fördelas resurserna dit de gör bäst nytta. I Skolinspektionens enkät vårterminen 2024 uppger samtliga svarande lärare att de i mycket stor utsträckning är delaktiga i skolans uppföljningsarbete.

Rektorns ledning och organisation

Rektorn leder det pedagogiska arbetet på skolan med ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Rektorn har utformat en organisation för samverkan mellan lärare samt mellan lärare och elevhälsa där det tydligt framgår vem som ansvarar för vad och där det kollegiala lärandet bedrivs utifrån systematiskt beslutade utvecklingsområden. Rektorn leder och följer upp arbetet som genomförs med stöd av arbetslagsledare i ledningsgruppen, skolans pedagogiska utvecklingsgrupp samt förstelärare. Ett exempel på lärares samverkan är klasskonferenser där alla undervisande lärare har i uppdrag att dela med sig av goda erfarenheter och vilka metoder som är gynnsamma och välfungerande i den specifika klassen. All personal arbetar för närvarande med gemensamma mål kring exempelvis jämställdhet, undervisningens röda tråd samt en ökad samsyn kring bedömning och betygssättning. Målen grundas i utvärderingar av föregående läsårs målområden. Rektorn har även skapat en samsyn så att skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga och tillämpliga av såväl lärare som elevhälsa utifrån elevers behov. Nya och obehöriga lärare får en planerad introduktion som innefattar såväl skriftlig som muntlig information. Exempelvis finns en medarbetarpärm och varje nyanställd lärare får en mentor samt en intern utbildning i skolans pedagogik.

Rektorns ledning av skolans jämställdhetsarbete

Rektorn leder ett strategiskt jämställdhetsarbete och vidtar vid behov åtgärder för att alla elever oavsett könstillhörighet ska få samma förutsättningar att lära och utvecklas. Rektorns uppföljning utifrån ett jämställdhetsperspektiv är bred och vilar på analyser av kunskapsresultat, trygghetsresultat, jämställdhetsenkäter samt utvecklingsområden utifrån en tidigare kvalitetsgranskning vid skolans högstadium. Utifrån behoven vidtar rektorn utvecklingsåtgärder. Exempelvis har konkreta handlingsplaner och checklistor tagits fram och förra läsårets insatser har utvärderats. I syfte att utveckla skolans jämställdhetsarbete har arbetslagsledare gemensamt läst litteratur som utgjort grunden för arbetet i personalgruppen. Likaså har externa föreläsare inspirerat all personal i

syfte att öka medvetenheten kring jämställdhetsfrågor. Fyra mål för en ökad jämställdhet utformades under förra läsåret och dessa mål berör jämställdhet i hela utbildningen, såväl i undervisningen som under raster. Exempelvis uppmuntras det feminina i syfte att ge känslor och relationer ett högt värde. Ett annat jämställdhetsmål är att utmana heteronormen genom att lärare granskar den litteratur eleverna möter och hur könsnormer representeras i olika läromedel. När någon litteratur upplevs stereotyp samtalar lärare med eleverna om detta. Utvärderingen av insatserna visar att lärares diskussioner lyfts till en högre nivå samt att det finns en kultur bland både flickor och pojkar att det är föredömligt att plugga ordentligt.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa och elever samt observationer, inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Lärarna ger eleverna en varierad och stimulerande undervisning med ett aktivt lärarstöd. Det finns en variation och balans mellan olika arbetsuppgifter och mellan olika sätt att arbeta på. Lärare och resurspersoner säkerställer att alla elever kommer igång med uppgifter och att de bibehåller sitt engagemang. Ett exempel på det är att lärare återkommande uppmanar elever att stötta varandra så att de bibehåller sitt engagemang och intresse hela lektionen.

Lärarna strukturerar undervisningen med en tydlig start på lektioner där det både muntligt och skriftligt presenteras vad eleverna förväntas lära sig

och utveckla. Lektioner har intresseväckande inledningar där elevers frågor vid starten av nya arbetsområden underlättar för dem att bli motiverade att arbeta under lektionen. Exempelvis får elever i en klass beskriva vad de redan vet och vad de önskar lära sig om huden. I en annan klass visar läraren en bild på ett gammalt hus i Norrtälje samt en tidning och en sko som hittats där och låter eleverna ge förslag på vilka som bott där och vad som hänt dem, som inledning till att skriva berättelser. Undervisningen består av logiska flöden genom att moment och aktiviteter är kopplade till varandra på sammanhängande sätt. En uppföljande avslutning sammanfattar undervisningens olika delar så att eleverna ska vara medvetna om var de befinner sig i sitt lärande. Alla elever har också möjlighet att skapa överblick över sina mål genom en personlig planering där de frekvent markerar genomförda delar i sitt lärande.

Stimulans och anpassningar utifrån elevers behov och förutsättningar

Lärarna arbetar för att stärka elevernas självförtroende och motivation genom att på olika sätt visa höga och realistiska förväntningar på eleverna. Lärarna bemöter elever så att det stärker och uppmuntrar till självförtroende och att varje elev kan nå långt. Undervisningens genomförande har sin utgångspunkt i de enskilda elevernas behov och förutsättningar. Exempelvis möter lärarna varje enskild individs behov och förutsättningar utifrån elevernas tvåveckorsplaneringar, utan att för den skull bedriva undervisningen alltför individuellt. Lärarna ställer rimliga krav på eleverna genom att skapa förtroendefulla relationer som bidrar till positiva förväntningar och nyfikenhet hos eleverna. Utifrån elevernas förmåga låter läraren i ämnet bild eleverna antingen mer självständigt komma fram till hur de ska lösa uppgiften eller så guidar läraren eleverna genom att ge råd för att de ska komma vidare.

Lärarna anpassar undervisningens innehåll och arbetssätt så att arbetet stimulerar och utmanar alla elever oavsett hur långt de kommit i sin kunskapsutveckling. Exempelvis sker anpassningar i form av varierat material och uppgifter, både för elever som behöver enklare uppgifter och för elever som utvecklas av mer fördjupande frågeställningar. Till exempel sker det i form av anpassade läromedel i matematik där tre olika nivåer används i samma klassrum samt att elever i en och samma klass läser litteratur av varierande svårighetsgrad. Högpresterande elever får själva eller i mindre grupper arbeta med ett mer avancerat innehåll, fortfarande med stöd från läraren. Lärare samverkar frekvent med elevhälsan kring anpassningar av undervisningens innehåll och arbetssätt. Ett exempel är att elever som intensivtränar läsning får läsa texter som berör det undervisningen samtidigt behandlar i samhällsorienterande ämnen och att läsningen ofta kopplas till pågående temaarbeten. Andra exempel på anpassningar är inläst material samt att elever på mellanstadiet varje vecka

erbjuds planeringsstöd i syfte att ha en överblick över sina studier på ett personligt anpassat vis.

Elevers delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

Granskningen visar att lärarna ger eleverna ett reellt inflytande över arbetsformer och innehåll i undervisningen. Lärarna arbetar metodiskt för att involvera eleverna i planering av undervisningen. Exempelvis ges elever möjlighet att framföra åsikter kring vad de vill lära sig mer om inom ett givet område i återkommande tematiska arbeten. Vid en lektion inledde läraren med en öppen frågeställning kring varför människor väljer att bo i en stad. Elevernas tankar och förslag ledde fram till att en tankekarta växte fram på tavlan om vad som kännetecknar en stad och vad som finns i Norrtälje. Eleverna fick sedan välja något av förslagen att fördjupa sig i. I alla klasser genomförs regelbundet klassråd där frågor kring bland annat undervisning, studiero och raster diskuteras. Ett annat exempel är att elevernas personliga tvåveckorsplanering ger var och en inflytande och reflektionsmöjligheter kring att ta ansvar för sitt lärande.

Vidare arbetar lärarna metodiskt med att regelbundet inhämta elevernas synpunkter i syfte att utvärdera och utveckla undervisningen. Eleverna ges regelbundet möjligheter att utvärdera undervisningen på olika sätt tillsammans med lärarna. Dels får elever uttrycka vad de tycker om lektionen genom att visa tummen upp och tummen ned, dels får de visa vad de lärt sig genom utträdeslappar och andra metoder som att beskriva vad de lärt sig under lektioner i slöjd. I Skolinspektionens enkät vårterminen 2024 framkommer att både flickor och pojkar skattar graden av inflytande högre än motsvarande värden för riket.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6–7 §§ skollagen

Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen

utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa och elever samt observationer och inkommen dokumentation.

Arbetet för studiero och lugn miljö

Granskningen visar att det finns ett samlat arbete för att skapa studiero där elever är delaktiga och där lärarna använder ändamålsenliga strategier. Det främjande och förebyggande arbetet innebär bland annat att det finns gemensamma metoder, strukturer och arbetssätt för att undervisningen ska präglas av studiero. Exempelvis kan lärare gestalta situationer inför eleverna som sedan problematiseras. Genom att läraren dramatiserar en situation får elever sedan öva på hur de kan säga till på olika vis om det de upplever är fel. Eleverna är delaktiga i arbetet för att skapa studiero genom återkommande punkter på klassråden samt genom flera olika enkätundersökningar och återkommande hälsosamtal. Under grupparbeten är det på ett naturligt sätt en något högre ljudnivå utifrån att eleverna uppmuntras att diskutera och att hjälpa varandra. Så länge fokus är på skolarbetet tillåts i detta dialogiska klassrum en högre ljudnivå än vid individuellt arbete med den tystnad som råder under stunder av läsning. Lärarna använder ändamålsenliga strategier för att återupprätta studiero om det blir oroligt under lektionen. Likaså är skolans kollegiala arbete med undervisningsstrategier något som påverkar studieron positivt i klassrummen.

Arbetet för trygghet

Personalen arbetar, under ledning av rektorn, medvetet utifrån gemensamma förhållningssätt för att skapa trygghet. De gemensamma metoder, strukturer och arbetssätt som finns bidrar till tryggheten. Vidare visar granskningen att förebyggande arbete och åtgärdande insatser utgår från flera återkommande uppföljningar och analyser av tryggheten på skolan. För att skapa en trygg miljö för eleverna på nätet har skolan valt att blockera sidor och endast tillåta de digitala källor som kommer till användning i undervisningen. Elever besvarar enkäter avseende tryggheten och de deltar i gemensamma kartläggningar kring otrygga platser med olika metoder utifrån elevers ålder. Yngre elever ges möjlighet att svara genom bilder och kartor, vilket i utvärderingar visar sig ge mer konkreta svar än skriftliga undersökningar. Vid kartläggningarna, som analyseras i både arbetslagen och i ledningsgruppen, har det exempelvis framkommit att elever på lågstadiet upplever vissa toaletter som otrygga medan elever på mellanstadiet uttrycker känslor av otrygghet i klassrummet vid redovisningstillfällen eller då läraren lämnar rummet. En åtgärd som ökat tryggheten är att lärare analyserat skolans lärmiljöer och möblerat om för en ökad trygghet och studiero.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr 22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa samt inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Rektorns analys av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn regelbundet följer upp och analyserar lärares bedömningar i alla årskurser och ämnen för att identifiera eventuella avvikelser och att rektorn har tydliga förklaringar till de avvikelser som identifieras. När rektorn finner avvikelser genomförs samtal med berörda lärare kring de aktuella bedömningarna. Utöver samtalen redogör de berörda lärarna också skriftligen för bakgrunden till avvikelser. I sin uppföljning och analys har rektorn inte funnit att orsaker till avvikelser beror på lärarnas olika bedömningar, utan mer handlar om organisatoriska eller pedagogiska orsaker. Ett exempel är att specialundervisningen i matematik behövde förstärkas för en ökad måluppfyllelse. Rektorn analyserar betyg och nationella provbetyg ur olika perspektiv för att säkerställa att betygen är så rättvisande och likvärdiga som möjligt. Rektorn har i analysen endast funnit små avvikelser och ser att de är motiverade.

Kvalitetssäkring av bedömningar, omdömen och betyg

Rektorn skapar förutsättningar för lärarna att regelbundet samverka i syfte att uppnå ökad likvärdighet i sina bedömningar. Rektorn har organiserat och avsatt tid för att lärare ska ha möjlighet att kvalitetssäkra sin bedömning och betygssättning. Samtliga lärare träffas regelbundet i ämnesteam, i arbetslag och på samsynskonferenser tillsammans med högstadiets lärare i syfte att utveckla bedömarkompetensen. Vidare samverkar flera lärare med lärare på en systerskola kring sambedömning av nationella prov.

Rektorn säkerställer på flera sätt att lärarna använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar utifrån ett allsidigt

bedömningsunderlag. Skolverkets bedömningsstöd och kartläggningsmaterial används regelbundet och även Skolverkets stöd om taluppfattning används varje termin. Utifrån skolans tematiska arbetssätt ges lärarna förutsättningar att skapa en samsyn kring de kunskaper som anses väsentliga och hur underlag från bedömningssituationer kan tolkas utifrån styrdokumentet.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Beslutet har fattats av Eva Lindgren, utredare.

I den slutliga handläggningen har Åke Isaksson, utredare (föredragande) och Jenny Segerberg, utredare medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan, dels den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för möjlighet till yttrande.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 5 och 6 november 2024. Besöket genomfördes av Åke Isaksson och Jenny Segerberg.

Freinetskolan Mimer är en fristående grundskola belägen i Norrtälje kommun, med huvudmannen Freinetskolan Mimer ekonomisk förening. Skolan har elever i förskoleklass och årskurserna 1–6. Förskoleklassen ingår inte i granskningen. Vid granskningstillfället går cirka 150 elever i årskurserna 1–6 på skolan. Skolan leds av en rektor samt en biträdande rektor.